

**Dům dětí a mládeže, Bystřice 106,
okr. Frýdek-Místek, příspěvková organizace**

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Zpracoval: Bc. Jarmila Wróblová, ředitelka DDM

Datum: únor 2021

**Dům dětí a mládeže, Bystřice 106, okr. Frýdek-Místek,
příspěvková organizace**

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Obsah

1. Identifikační údaje.....	3
2. Charakteristika zařízení	4
3. Cíle vzdělávání.....	5
4. Formy zájmového vzdělávání	7
5. Prostorové a materiální podmínky	7
6. Popis personálních podmínek	8
7. Popis ekonomických podmínek	9
8. Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví	11
9. Podmínky přijímání účastníků	12
10. Podmínky pro vzdělávání se speciálními vzdělávacími potřebami	13
11. Délka a časový plán zájmového vzdělávání	14
12. Obsah zájmového vzdělávání.....	17
13. Klíčové kompetence	17
14. Oddělení sportu a mládeže.....	20
15. Oddělení společenských věd.....	22
16. Hodnocení.....	25
17. Závěrečné ustanovení	26

1. Identifikační údaje

Název zařízení: Dům dětí a mládeže, Bystřice 106, okr. Frýdek-Místek,
příspěvková organizace

Sídlo organizace: Bystřice 106, 739 95 Bystřice

V budově jsme ve výpůjčce vůči Základní škole a Mateřské škole Bystřice 848,
okr. Frýdek - Místek, příspěvková organizace

Místa poskytovaného vzdělávání a dalších služeb:

1. č. p. 106, 739 95 Bystřice

2. č. p. 848, 739 95 Bystřice

3. č. p. 366, 739 95 Bystřice

4. č. p. 402, 739 95 Bystřice

IČ: 750 939 36

IZO: 674 106 164

Telefon/fax: 558 995 275-277

e-mail: info@ddmbystrice.cz

Webové stránky: www.ddmbystrice.cz

Zřizovatel: Obec Bystřice

Sídlo zřizovatele: Bystřice 334, 739 95 Bystřice

IČ: 00296562

Ředitelka: Bc. Jarmila Wróblová

e-mail: wroblova@ddmbystrice.cz

Telefon: 558 995 275, 724 061 600

Statutární zástupce: Monika Kluzová

Telefon: 558 995 276, 777 163 590

Datum zařazení do sítě škol: 30. 6. 1996

Datum vystavení posledního rozhodnutí: 25. 3. 2015

2. Charakteristika zařízení

Posláním Domu dětí a mládeže v Bystřici je motivovat, podporovat a vést děti, mládež a dospělé k rozvoji osobnosti zejména smysluplným využitím volného času a to širokou škálou aktivit v bezpečném prostředí s profesionálním zázemím.

Cílem zájmového vzdělávání je naučit účastníky aktivně využívat svůj volný čas, rozvíjet svůj zájem (oblíbenou aktivitu) i talent, získávat nové poznatky, zkušenosti, dovednosti i návyky, realizovat se v kolektivu ostatních účastníků, popřípadě se umět adaptovat v různém typu kolektivu a prostředí.

Dům dětí a mládeže je otevřeným zařízením pro děti, žáky, studenty a dospělé občany se zaměřením na zájmové vzdělávání. Organizace je členěna na dvě oddělení, která se specializují na jednotlivé formy a obsahy zájmového vzdělávání a na provoz zařízení:

- *oddělení sportu a mládeže*
- *oddělení společenských věd*

DDM pracuje celoročně s účastníky prakticky ve všech formách činností definovaných zákonnými normami, metodickými pokyny a dalšími dokumenty (zřizovací listina apod.).

Intenzivněji než v minulosti se zaměřujeme na stále se měnící potřeby a přání účastníků a tyto činnosti zajišťujeme prostřednictvím svých profesionálních pracovníků včetně externích odborníků. DDM spolupracuje se školami v obci i ve spádové oblasti, dále s místními institucemi (knihovna, hasiči, rybáři, SR při ZŠ, PZKO).

Školní vzdělávací program DDM Bystřice v souladu s § 5 odst. 2 zákona č. 561/2004Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (dále jen školský zákon), a v návaznosti na vyhlášku č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání ve znění pozdějších předpisů. Tento Školní vzdělávací program (dále jen ŠVP) vydává ředitelka pro všechna místa poskytovaného vzdělávání v rámci činnosti DDM. Tento program úzce souvisí s celoročním plánem a jednotlivými specifickými plány. Je to pedagogický dokument, podle něhož se bude poskytovat zájmové vzdělávání v DDM v Bystřici. ŠVP stanoví zejména identifikační údaje, charakteristiku zařízení, stanovuje cíle vzdělávání včetně jejich konkrétní podoby, formy, délku, obsah a časový plán vzdělávání, podmínky přijímání uchazečů, průběh a ukončování

vzdělávání, včetně podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Dále obsahuje popis materiálních, personálních a ekonomických podmínek a podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví, za nichž se vzdělávání v DDM uskutečňuje.

3. Cíle vzdělávání

3. 1. Obecné cíle zájmového vzdělávání

- Rozvíjet osobnost člověka, a to jeho poznávací, sociální, mravní a duchovní hodnoty pro osobní a občanský život, výkon povolání nebo pracovní činnosti,
- napomáhat získání všeobecného a odborného vzdělání,
- podporovat vědomí, že pocit harmonie a spokojenosti je třeba nacházet především ve vlastní tvořivé činnosti,
- pochopit a uplatňovat zásady demokracie, právního státu, lidských práv a svobod společně s odpovědností a smyslem pro sociální soudržnost,
- vychovávat ke zdravému životnímu stylu, což napomáhá k účinnější zdravotní a úrazové prevenci a k rozvíjení plnohodnotného života,
- utvářet vědomí národní a státní příslušnosti, respektu k etnické, národnostní, kulturní, jazykové a náboženské identitě člověka,
- pomáhat k pochopení světových a evropských kulturních hodnot a tradic,
- dbát na získávání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně, vycházejíc ze zásady trvale udržitelného rozvoje, bezpečnosti a ochrany zdraví.

3. 2. Dlouhodobé cíle zájmového vzdělávání

- Zavádět nové prvky a přitažlivější formy práce pro starší děti a mládež,
- vytvářet prostor pro spontánní činnost,
- dbát na prevenci negativních jevů a uplatňovat ji v DDM,
- vytvářet návyky pro účelné naplňování volného času i pro budoucí život,
- rozvíjet klíčové kompetence,
- pečovat o talentované děti a talentovanou mládež,
- přispívat k formování osobnosti od předškolního věku až do dospělosti
- zjišťovat zájem dětí a podle tohoto zjištění rozšiřovat nabídku zájmových útvarů,

- zajistit kvalitní vedoucí zájmových útvarů, kteří podněcují děti k tvořivému myšlení, podporují jejich samostatnost, rozvíjí schopnost spolupracovat s dalšími členy kroužku a respektovat úspěchy a práci druhých,
- učit účastníky pracovat v kolektivu, rozvíjet dobré vztahy mezi sebou a pomáhat ostatním,
- stát se centrem společenského dění obce
- podporovat spolupráci DDM se zřizovatelem, obcí, školami a školskými zařízeními, zapojit se do komunitního plánování v místě působení
- zachovávat výši příspěvků na úhradu nákladů na činnost ze strany účastníků tak, aby účast na zájmovém vzdělávání nebyla limitována sociálními možnostmi účastníků,
- udržovat „Úmluvu o právech dítěte“ přijatou OSN v New Yorku 20. 11. 1989.

3. 3. Konkrétní krátkodobé cíle zájmového vzdělávání

- Každoročně se přizpůsobujeme zájmům našich klientů, novým trendům v zájmovém vzdělávání a orientujeme se podle poptávky společnosti,
- Maximálně využít vlastních prostor a materiálních možností k činnostem zájmového vzdělávání
- Průběžná propagace zájmového vzdělávání
- Cílevědomá připravenost účastníků k veřejnému vystupování
- Využívat znalostí naučených v zájmových útvarech při rekreačních, soukromých a společenských příležitostech
- Rozvíjet a prohlubovat logické myšlení účastníků zájmového vzdělávání
- Seznámit účastníky s přírodou
- Vybudovat pozitivní vztah k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých a společných výsledků práce
- Rozvíjet klíčové kompetence a hodnoty důležité pro osobní rozvoj, jeho zapojení ve společnosti a uplatnění v životě
- Umožnit účastníkům i jinou činnost a vhodně naplnit svůj volný čas
- Rozšířit zájmové útvary a soustředění jednotlivých zájmových útvarů
- Zařazovat jiné netradiční výukové metody
- Být napřed před konkurencí.

4. Formy zájmového vzdělávání

Formy vzdělávání vycházejí jednak z § 111 školského zákona a dále z § 2 vyhlášky 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání.

Zájmové vzdělávání se v DDM uskutečňuje těmito formami:

- pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činností – kroužky, kurzy,
- příležitostnou výchovnou, vzdělávací, zábavně zájmovou, sportovní a rekreační činností nespojenou s pobytem mimo sídlo, kde právnická osoba vykonává činnost školského zařízení pro zájmové vzdělávání,
- organizování soutěží pro děti a mládež, a to společně s ostatními školskými zařízeními, organizacemi a institucemi,
- táborovou činností a další činností spojenou s pobytem mimo budovu DDM,
- osvětovou činností včetně shromažďování informací pro děti i dospělé v rámci prevence sociálně patologických jevů (organizování besed a různých činností v DDM, příprava programů na letní tábory),
- individuální práci a vytvářením podmínek pro rozvoj nadání dětí a mládeže,
- práci s vybranými dětmi prostřednictvím kurzů a exkurzí.

5. Prostorové a materiální podmínky

Činnost DDM je realizována v zařízení, které splňuje podmínky pro realizaci hlavních cílů DDM.

Dům dětí a mládeže v Bystřici byl otevřen v roce 1990, kdy také zahájil svou činnost. Budova se nacházela v rekonstruovaných prostorách bývalého rodinného domku u řeky *Hluchová*. Zřizovatelem byl školský úřad ve Frýdku-Místku. Ke dni 1. ledna 1995 byl změněn status DDM na příspěvkovou organizaci s právní subjektivitou. Od října 2001 se zřizovatelem DDM stal *KÚ Moravskoslezského kraje*.

V roce 2004 začala *obec Bystřice* rekonstruovat mateřskou školu a nástavbou dvou dalších pater tak vzniklo nové zařízení pro volnočasové aktivity v obci.

Nový Dům dětí a mládeže zahájil svou činnost školním rokem 2006/2007. DDM byl oficiálně otevřen 10. října 2006.

Od 1. ledna 2007 došlo ke změně zřizovatele, kdy se Dům dětí a mládeže Bystřice 106, okr. Frýdek – Místek, příspěvková organizace stal příspěvkovou organizací obce.

Nové centrum volného času tak přesídlilo do moderní budovy, která doplňuje školský areál a je přímo v centru obce Bystřice. DDM je tak blíže dětem, a to jak místním, tak dětem z okolních obcí, jelikož zastávky hromadné dopravy se nachází cca 5 minut od samotné budovy.

V prvním patře budovy se nachází recepce, kde mohou klienti čekat na zahájení zájmové činnosti. Dále je zde pracovna keramiky, která je využívána zejména k výuce výtvarných technik a ručních prací. Pracovna je vybavena keramickou pecí. Na patře se nacházejí 2 víceúčelové klubovny, kancelář ředitelky, účetní, pedagogických pracovníků, šatna pro klienty, WC pro dívky, chlapce a zaměstnance, úklidová místnost, sklad a kuchyňka pro zaměstnance. Druhému patru dominuje zejména zrcadlový taneční sál pro taneční a pohybové kroužky. Sál je využíván i pro konání příležitostných akcí, jako jsou výstavy, besedy atd. Součástí tanečního sálu je vestavěná skříň, která slouží také jako sklad. Na druhém patře je posilovna vybavená posilovacími stroji a aerobní sál vybavený běhacími pásy, orbitreky, cyklotrenažéry, stepery a dalšími aerobními pomůckami. Druhé patro obsahuje dále sklad, šatny, sprchy a WC pro ženy, muže a zaměstnance, WC pro dívky a chlapce, kotelnu a výlevku.

Sportovní zájmové útvary využívají ke své činnosti sportovní haly, tělocvičnu, taneční sál a venkovní hřiště ZŠ v obci. Dále DDM pronajímá na základě aktuálních potřeb další prostory, například kuchyňku a dílnu ZŠ Bystřice pro kutilské a kuchařské zájmové útvary.

Všechny místnosti jsou vybaveny pomůckami, materiálem a nábytkem, které slouží k plnění daných účelům a zároveň jsou splněny všechny hygienické normy a požadavky BOZP.

6. Popis personálních podmínek

DDM zaměstnává 5 fyzických osob: ředitelku, dva vychovatele – pedagogy volného času, jednu pracovníci na ekonomickém úseku a jednu provozní pracovníci. Všichni pedagogičtí pracovníci splňují pedagogickou způsobilost pro přímou pedagogickou činnost podle Zákona o pedagogických pracovnících č. 563/2004Sb.

Jednotlivé aktivity DDM jsou zajišťovány také za pomoci externích pracovníků. Jejich práce je využívána zejména při vedení zájmových útvarů a kurzů, zajišťování táborové činnosti, ale i při příležitostných činnostech. Těchto pracovníků bývá přibližně 30 ročně. Počet těchto pracovníků se mění dle nabídky ZÚ, kurzů a potřeby DDM. EP jsou zaměstnáváni na

„Dohodu o provedení práce“ nebo na „Dohodu o pracovní činnosti“. Metodická pomoc je jim poskytována interními pracovníky DDM. Externí pracovníci splňují pedagogickou kvalifikaci, jsou absolventi vysokých škol a středních škol s pedagogickým zaměřením, mají DPS nebo mají kurz pedagogiky volného času pro pracovníky vykonávající dílčí přímou pedagogickou činnost.

Dva pracovníci na DPP vykonávají funkci vrátného.

Kompetence pedagogických pracovníků vycházejí z činnosti DDM, pedagogický pracovník si volí sám formy, metody a postupy práce. S kompetencemi přijímá i osobní zodpovědnost za dodržování bezpečnosti, vnitřního řádu a plánu činnosti.

Pedagogičtí pracovníci si doplňují a rozšiřují odborné znalosti, a to zejména na seminářích nebo školeních, které jim zajišťuje DDM v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP).

Tým zaměstnanců DDM je schopen týmové spolupráce, vytváří na svém pracovišti přátelské klima, vůči účastníkům zájmového vzdělávání uplatňuje profesionální, laskavý a přátelský přístup.

Požadavky na pedagogického pracovníka

- má odpovídající pedagogické vzdělání
- je schopen týmové spolupráce
- má manažerské schopnosti, umí zorganizovat a připravit různé aktivity, akce
- zná metodiku vedení zájmových činností, je kreativní, empatický, dbá o svůj profesní rozvoj
- zná a umí aplikovat pedagogické zásady výchovy mimo vyučování a psychologické zásady volnočasových aktivit
- ovládá bezpečnostní předpisy pro práci s účastníky činnosti a také je důsledně dodržuje

Rozsah přímé práce s dětmi:

Ředitel DDM stanoví rozsah přímé výchovné práce vždy na školní rok, s ohledem na rozsah a specifickou činnost v konkrétním roce pro jednotlivé pedagogické pracovníky. Minimální rozsah přímé práce s dětmi je 6 hodin týdně pravidelných aktivit a vedení minimálně 2 výchovných skupin.

7. Popis ekonomických podmínek

Ekonomické podmínky pro činnost DDM jsou stanoveny a limitovány rozpočtem obce Bystřice. Příspěvek na provoz z rozpočtu zřizovatele pokrývá odpisy majetku, náklady na energie, materiál,

opravy včetně údržby a služby. Z tohoto příspěvku jsou také použity finanční zdroje organizování větších akcí pro veřejnost.

Z MŠMT plynou přímé náklady na vzdělávání prostřednictvím MSK na základě potencionálního klienta.

Dalším zdrojem finančních prostředků jsou sponzorské dary.

Velká část nákladů na materiální vybavení a služby je hrazena z vlastních výnosů, které jsou tvořeny především úplatami za zájmové vzdělávání, kurzy, příležitostnou a prázdninovou činnost.

Výše úplaty za zájmové vzdělávání je stanovena každý školní rok a je stanovena z kalkulace nákladů za minulý kalendářní rok. Při tvorbě úplaty je brán zřetel na náročnost zájmového útvaru a také na přístupnost všech sociálních vrstev. Výše úplaty za zájmové útvary se platí v září a říjnu běžného roku a je hrazena v jedné splátce na celý školní rok. Úplata za tábory je stanovována v únoru kalendářního roku dle skutečných nákladů na účastníka.

Splatnost úplaty:

Úplatu provádí rodič nebo zákonný zástupce účastníka činnosti nejpozději do 30 dnů od zahájení činnosti.

Úplata od 1. 9. – 31. 12. se platí v plné výši. Zájemci, kteří se přihlásí v období od 1. 1. – 31.5. /30. 6/ se vypočítá poměrná částka úplaty. Podle vzorce:

Celková úplata/ dělená počtem měsíců, kdy ZÚ pracuje x počet měsíců, od kdy se účastník přihlásil (vždy od začátku nového měsíce).

V případě, že měsíční částka není v celých číslech, zaokrouhlí se vždy nahoru.

Pokud je kroužek veden dvakrát týdně a člen může zájmový útvar navštěvovat jen jednou týdně je zápisné pro člena upraveno na poloviční částku.

Vrácení úplaty:

Činnost DDM je obecně plánována na období od října do května školního roku. To je osm měsíců zájmového vzdělávání. Podle toho se pak vypočítává poměrná část k vrácení poplatku. Pokud se účastník odhlásí v průběhu měsíce, bude mu tento měsíc započítávat celý. Odhlášen bude prvního dne následujícího měsíce.

Vratka je možná pouze v případě uvedení zdravotního důvodu či dalšího závažného důvodu (např. stěhování). V tomto případě se vrací poměrná část platby na základě lékařského potvrzení nebo čestného prohlášení zákonných zástupců.

Platba se nevrací, pokud účastník přestane být členem zájmového vzdělávání na základě vlastního rozhodnutí.

Platba se také nevrací v případě vyloučení z činnosti v rámci správního řízení.

Pokud dojde k předčasnému ukončení činnosti kroužku ze strany DDM, vrací se poměrná část úplaty při ukončení poskytování zájmového vzdělávání.

Hospodaření DDM:

Zásady hospodaření se řídí obecně platnými právními normami pro hospodaření příspěvkových organizací, pravidly hospodaření stanovenými zřizovatelem, právními předpisy pro zájmové vzdělávání a dalšími podmínkami formulovanými v souboru vnitřních předpisů. Kontrolní mechanismy jsou zajišťovány vnitřním kontrolním systémem a vnějšími kontrolami.

Vnitřní kontrolní systém slouží k včasnému a spolehlivému informování vedoucích zaměstnanců o nakládání s veřejnými prostředky a k zajištění:

- Hospodárného, efektivního a účelného výkonu činností zabezpečovaných naší organizací,
- zajišťování, vyhodnocování a minimalizaci provozních, finančních, právních a dalších rizik vznikajících při chodu organizace.

8. Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Hlavním cílem a úkolem zaměstnavatele při zajišťování BOZP je předcházet rizikům ohrožujícím životy a zdraví zaměstnanců, účastníků a ostatních osob. Je nutné zajistit nejen bezpečnost fyzickou, ale také sociální a emocionální. Cílem naší práce je zabezpečit provoz zařízení v průběhu zájmového vzdělávání tak, aby byla vyvážena tělesná, duševní a sociální pohoda účastníků zájmového vzdělávání, což je: bezpečné prostředí, výrazné označení nebezpečí, dostupnost prostředků první pomoci, bezpečné pomůcky, prevence rizik, ochrana před úrazy, vhodná struktura činnosti a skladba zaměstnání, vhodný stravovací a pitný režim, vytvářet příznivé sociální klima, respekt k potřebám jedince atd.

Veškeré předpisy a řády obsahuje dokumentace BOZP a PO DDM Bystřice. Problematika bezpečnosti je řešena v rádech kluboven a ve Vnitřním řádu DDM.

Pedagogičtí pracovníci jsou povinni sledovat projevy zneužívání látek a ostatní sociální patologické jevy (šikanování, vandalismus, brutalita, rasismus, kriminalita a další). Při zjištění tuto skutečnost oznámí vedení zařízení.

9. Podmínky přijímání účastníků

DDM není výběrovým zařízením a jeho činnost je určena pro děti, žáky, studenty, popřípadě další osoby, a to bez ohledu na místo jejich trvalého pobyt, národnost či sociální vrstvu. O přijetí účastníka k pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti a táborové činnosti se rozhoduje na základě přijetí písemné přihlášky podepsané uchazečem, u osob mladších 18 let podepsané zákonným zástupcem uchazeče. Uchazeči o zájmové vzdělávání jsou přijímáni do zájmových kroužků a kurzů na základě těchto kritérií:

- a) Kapacita – je určena aktuálními podmínkami a prostorovými možnostmi určenými pro realizovanou činnost.
- b) Věk – pro pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost a táborovou činnost je stanoven věkový interval pro uchazeče. U většiny dalších forem činností není rozhodujícím, ale pouze doporučujícím faktorem.
- c) Uhrazení úplaty – podmínkou pro přijetí do forem činnosti, kde se zájmové vzdělání poskytuje za úplatu, je uhrazení úplaty.
 - pravidelné aktivity – účastník je přijímán zpravidla na dobu jednoho školního roku nebo na trvání kurzu. Přihláška (se všemi náležitostmi) do příslušného zájmového útvaru, kurzu u nezletilých podepsána zákonným zástupcem, zaplacení stanoveného zápisného - úplaty
 - táborové akce – přihláška se všemi náležitostmi a kladným vyjádřením lékaře k účasti, u nezletilých podepsána zákonným zástupcem, zaplacení stanoveného poplatku
 - u příležitostných aktivit – na akce se vyžaduje písemné přihlášení a je stanovena finanční spoluúčast (vstupné, dobrovolné vstupné). Účastník příměstského tábora je povinen vyplnit přihlášku se všemi náležitostmi, zaplatit stanovený poplatek.
 - u odborných a osvětových programů – zpravidla ohlášení účasti nebo přihláška předem, na místě prezenční listiny, dle druhu aktivity „vstupné“
 - soutěže a přehlídky – se řídí vypsánými pravidly, vyplněné přihlášky, platí se startovné.

Průběh vzdělávání

Průběh zájmového vzdělávání upravuje plán činnosti na daný rok a je závislý na formách a typech činnosti. Jeho praktická část je upravena ve Vnitřním řádu. V případě závažného a opakovaného porušení Vnitřního řádu DDM Bystřice je ředitelka oprávněna účastníka zájmového vzdělávání podmíněně nebo i nepodmíněně vyloučit.

Ukončování vzdělávání

Zájmové vzdělání je ukončeno po uplynutí předem stanovené doby, zpravidla do bývá na konci května. Účastník může být výjimečně vyloučen v případě nevhodného chování, které by narušovalo a ohrožovalo vzdělání ostatních účastníků.

10. Podmínky pro vzdělávání se speciálními vzdělávacími potřebami

Tyto podmínky se řídí §16 Zákona č. 561/2004 v platném znění.

Dítětem, žákem a studentem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte, žáka nebo studenta. Děti, žáci a studenti se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením.

Účastníci se speciálními potřebami mají právo na zájmové vzdělávání, mají možnost vybrat si činnost, která odpovídá jejich možnostem a potřebám. Rozsah jejich účasti v případě zdravotního postižení je limitována podmínkami DDM. Účastníkům s lehčím tělesným nebo zdravotním postižením jsou naše činnosti běžně přístupné. Pedagogičtí pracovníci zajišťují jejich začlenění do kolektivu a přizpůsobují podmínky a postupy možnostem a potřebám.

11. Délka, časový plán a forma zájmového vzdělávání

Zájmová činnost se uskutečňuje během celého školního roku. Její návaznost na dny školních prázdnin není podmínkou.

11.1 Pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost

Zájmové vzdělávání se uskutečňuje v zájmových útvarech, jako jsou kroužky, kluby a kurzy. Činnost je všestranně zabezpečena v rámci možností jak po stránce materiální, tak po stránce finanční. ZÚ jsou vedeny v souladu se zásadami pedagogiky volného času. Většina ZÚ pracuje v budově DDM. Sportovní kroužky svou činnost uskutečňují ve sportovních halách a tělocvičně ZŠ v Bystřici. Činnost je zahájena podle jejího zaměření v průběhu září či října, ukončena je poté na konci května či června.

Řídí se rozvrhem, který se sestavuje na jeden školní rok. Vyučovací hodina trvá 60 minut.

Nabídka pravidelné činnosti je zpravidla vyhlášována v září daného školního roku a je průběžně aktualizována. Zápis probíhá v měsíci září a dále kdykoliv během roku, pokud není z bezpečnostních nebo prostorových důvodů již zájmový kroužek naplněn.

V lednu nabízíme nové zájmové kroužky pro děti na II. pololetí školního roku.

Nabídka vychází ze zájmů a požadavků dětí a rodičů a personálních i prostorových možností DDM. Tradičně nabízíme činnosti z oblasti hudební, estetické, sportovní, taneční, jazykové.

Členem zájmového kroužku nebo kurzu se může stát kdokoliv, činnost připravujeme především pro děti, žáky, studenty, pedagogické pracovníky, popřípadě další osoby, a to bez ohledu na místo jejich trvalého pobytu nebo jiné podmínky.

Pravidelná činnost je hodnocena externími pracovníky na společných schůzkách a celkové zhodnocení probíhá na společné závěrečné poradě na konci školního roku. Výsledky zhodnocení jsou ukazatelem pro nabídku na další školní rok.

Délka a časový plán kurzů jsou vždy předem stanoveny a ohlášeny s dostatečným předstihem. Zpravidla se kurzy vyhláší na 10 až 12 lekcí. Jejich průběh je hodnocen v červnu a výsledek je zpracován do plánu na příští školní rok.

DDM považuje pravidelnou činnost za základ své činnosti.

V pravidelné činnosti je naší snahou získat co nejvíce účastníků z řad dětí, mládeže a dospělých a docílit, aby se jejich zájem stal dlouhodobým.

11.2 Příležitostná výchovná, vzdělávací, zájmová a tematická rekreační, nespojená s pobytem mimo místo, kde právnická osoba vykonává činnost zařízení pro zájmové vzdělávání

Příležitostní akce mají různý charakter. Každá z těchto akcí má své poslání (seznámení se s možností trávení volného času, plní funkci prevence sociálně patologických jevů, podílí se na environmentální výchově, podporují tradice apod.) Pracovníci DDM připravují celou řadu akcí pro děti, mládež, rodiče a ostatní zájemce, formou jednorázových i cyklických akcí, soutěží, turnajů, přednášek, výstav, seminářů, vystoupení, apod. Délka a časový plán příležitostné činnosti se řídí ročním plánem akcí. Tento plán je během školního roku dle vývoje možno upravit. Jednotlivé akce se řídí předem stanovenými pravidly, která jsou s dostatečným časovým předstihem vyhlášena, každá akce je po ukončení vyhodnocena. Zpravidla v červnu se provádí hodnocení celého ročního plánu akcí, které je pak zohledněno při plánování na další školní rok.

Příměstské tábory se vyhláší dle vnitřního řádu a zpravidla trvají 5 pracovních dní a fungují zpravidla od 7,30 do 16,00 hodin. Zhodnocení příměstského tábora následuje bezprostředně po jeho ukončení. Celkové zhodnocení všech konaných příměstských táborů se provádí zpravidla v září a je podkladem pro plánování příměstských táborů na další školní rok.

DDM považuje příležitostnou činnost za jednu z účinných metod prevence, která mu umožňuje účastníky zaujmout pro některou z činností, najít případné vlohy a odhodlání k její realizaci ve svém volném čase.

Příležitostná činnost v místě působení DDM a regionu je otevřena zejména neorganizovaným dětem a mládeži a členům našich zájmových útvarů jako další možnost využití volného času a jako jedna z možností získat další účastníky do pravidelné zájmové činnosti.

11.3 Táborová činnost a další činnost spojená s pobytem mimo místo sídla DDM, kde právnická osoba vykonává činnost školského zařízení pro zájmové vzdělávání

Tato činnost se v DDM uskutečňuje formou táborů, víkendových akcí a odborných soustředění jako vyvrcholení činnosti zájmových útvarů. Délka a časový plán táborů, víkendových akcí a soustředění se řídí dle předem stanovených podmínek a je vyhlášen s dostatečným předstihem dle vnitřního řádu. Tábory, víkendové akce a soustředění se

zpravidla odehrávají v době prázdnin a dnů volna a jsou určeny pro děti, žáky, studenty a dospělé. Táborová a další činnost je hodnocena po skončení akce, celkově je hodnocena během měsíce září a výsledek je zpracován do plánu na příští školní rok. Základem tohoto druhu činnosti je organizování jarních, letních, podzimních a zimních činností, které jsou považovány za důležitou součást prevence sociálně patologických jevů v chování dětí, žáků, studentů a dospělých.

11.4 Osvětová činnost včetně shromažďování a poskytování informací pro děti, žáky a studenty, popřípadě další osoby a vedení k prevenci sociálně patologických jevů

Tato činnost je poskytována podle podmínek a potřeb odbornou pomocí. Organizování seminářů, školení, odborných instruktáží, konzultací, vedením výukových programů pro předškolní zařízení, školy, školská zařízení a občanská sdružení pracující s dětmi a mládeží.

Délka a časový plán osvětové činnosti se řídí předem stanovenými podmínkami, které jsou vyhlášeny s dostatečným předstihem.

11.5 Individuální práce, zejména vytváření podmínek pro rozvoj nadání dětí, žáků a studentů.

Délka a časový plán individuální činnosti je založena na konkrétní dohodě a kapacitě DDM. Pokud se zřizuje kroužek pro nadané děti, respektuje délku a časový plán pravidelné činnosti. Pokud je práce založena na individuálním plánu, ten také respektuje organizaci školního roku a jednotlivé formy zájmového vzdělávání (tábor pro nadané děti). Individuální práce je jednou z forem zájmového vzdělávání a jejím cílem je vyhledávat a podporovat talentované děti, žáky a studenty a umožnit jim jejich rozvoj.

11.6 Nabídka spontánní činnosti

Délku a časový plán spontánní činnosti nelze dopředu určit. Nabídka spontánní činnosti trvá jen po celý školní rok. Během hlavních prázdnin není uskutečňována. Tato nabídka vychází vstříc těm skupinám, které chtějí naplňovat svůj volný čas, její realizace závisí na dohodě volné kapacity DDM v neorganizovaných a předem určených skupinách.

11.7 Organizace přehlídek a soutěží

Pro pořádání soutěží a přehlídek, které vyhlašuje MŠMT, nemá naše zařízení akreditaci. DDM vyhlašuje a organizuje především soutěže a přehlídky místního, regionálního i celostátního charakteru. V oblasti hudební, výtvarné a sportovní.

Soutěže, které vyhlašuje DDM, jsou součástí celoročního plánu činnosti. Soutěže a přehlídky jsou hodnoceny po jejich ukončení a výsledky jsou zapracovány do ročního plánu činnosti pro následující školní rok.

12. Obsah zájmového vzdělávání

Obsah zájmového vzdělávání ve všech jeho formách v DDM koresponduje se základním principem otevřenosti a je postaven tak, aby umožnil jejich realizaci s přihlédnutím k věku, individuálním možnostem, zájmům a potřebám všech účastníků. Účastníci získávají nejen znalosti a dovednosti, ale jsou vedeni k jejich využití v praxi. Obsah zájmového vzdělávání je specifický podle zaměření jednotlivých oddělení.

12. 1. Oddělení sportu a mládeže

V oddělení sportu a mládeže se pedagogové snaží rozvíjet u účastníků zájmových útvarů rozvíjet pohybovou aktivitu, dále je seznamují s péčí o tělo, s pravidly fair play, s bezpečností, s uměním odpočívat a relaxovat a zároveň i umět prohrávat.

12. 2. Oddělení společenských věd

V oddělení společenských věd se snažíme rozvíjet tvořivost, fantazii smyslové a estetické cítění, snažíme se, aby si děti utvářely svůj osobní vkus. Vedeme klienty k manuální zručnosti, schopnosti týmové práce a ochotu pomoci ostatním.

13. Klíčové kompetence

Cílem je vytváření a zkvalitňování podmínek pro poskytování nabídky zájmového vzdělávání se zaměřením na klíčové kompetence. Dalším cílem je vzdělávání jejich potencionálních vzdělavatelů, ostatních klientů s participací rodičů a pedagogů na naší činnosti. Dále je to přispět ke vzdělání, naplňování a uspokojování potřeb a zájmů dětí, studentů a dalších klientů.

Úroveň klíčových kompetencí získaných v průběhu zájmového vzdělávání není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

Klíčové kompetence nestojí vedle sebe izolovaně, různými způsoby se prolínají, jsou multifunkční, mají nadpředmětovou podobu a lze je získat vždy jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání. Proto k jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah, aktivity a činnosti, které ve středisku volného času probíhají.

Kompetence k učení

Učíme děti poznávat smysl a cíl učení, což vytváří pozitivní vztah k učení, dále je učíme rozvíjet schopnost posoudit vlastní pokrok, určit překážky a problémy bránící učení a umění kriticky zhodnotit výsledky svého učení. Využívat informační technologie, jazykové vzdělávání, rozvoj technicko-manuálních dovedností a zručností se zapojením vlastní kreativity dětí a mládeže. Práce s dětmi se specifickými vadami – poruchy učení, adaptační problémy, motorické poruchy, tělesný handicap. Na podporu integrace zapojit do této práce hravou formou zdravé děti a mládež, aby chápali handicapované.

Připravit kulturně společenské, zábavné a pracovní bloky činností. Sebevzdělávací procesy a rozvoj charakterových vlastností. Vytváření speciálních metod práce pro talentované děti.

Kompetence k řešení problémů

V mimoškolní činnosti se děti učí adaptovat v různém typu kolektivu a prostředí, řešit konflikty, různé situace a vypořádat se s problémy. Úkolem je učit se poznávat informace vhodné k řešení problémů, učit se samostatnosti a pomocí načerpaných vědomostí zdatat problémy, umění vyhledávat informace vhodné k řešení problému, objevování různých variant řešení a nenechat se odradit případným nezdarem.

Kompetence komunikativní

Úkolem je naučit děti zapojit do diskuze, nebát se vyjádřit svůj vlastní názor, zvládnout správnou argumentaci. Umět naslouchat promluvám druhých lidí, porozumět a vhodně reagovat. Rozumět různým typům textů, obrazových záznamů a běžných gest. Jde především o jednání s vrstevníky i s dospělými, zvládnutí týmové práce a najít si své postavení v týmu.

Kompetence sociální a personální

Děti se učí spolupracovat ve skupině, podílet se s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu a to na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými. Dále se učí přispívat k diskuzi v malé skupině i ve větším kolektivu, efektivně spolupracovat při řešení daného úkolu a respektovat zkušenosti a názory druhých. Jejich úkolem je, aby se naučily vytvářet si pozitivní představu o sobě samém, ovládat a řídit svoje jednání.

Kompetence občanské, činnostní a pracovní

Úkolem je zvyšování sociální dovednosti a orientace v sociálních vztazích, uvědomovat si své chování vůči sobě i svému okolí, případně nést veškeré následky. Pochopit důležitost společenství, být součástí týmu s důležitostí socializace jedince. Děti se učí chápat a respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí, používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jejich úkolem je využít znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost. Do sféry volnočasových aktivit zapojit klienty různého sociálního složení, různého věku, národností a využít jejich schopností, ve kterých by mohli vyniknout.

Klíčová kompetence k trávení volného času

Klíčovou kompetenci k trávení volného času lze definovat jako specifikum pro zájmové vzdělávání takto:

- Rozvíjí schopnost aktivního trávení volného času,
- vybírá přiměřené aktivity ke kompenzaci stresu,
- vytváří návyky pro udržení zdravého životního stylu,
- vybírá vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní volný čas,
- vyhledává a třídí informace vedoucí k výběru vhodných aktivit dle osobních dispozic,
- rozvíjí své zájmy a záliby,
- umí říci ne na nevhodné aktivity,
- umí vhodně relaxovat,
- pracovní nasazení a stres dokáže kompenzovat vhodnými a kvalitními aktivitami,
- rozvíjí a vede profesní orientaci,
- rozvíjí odbornost,

- rozvíjí talent,
- vede k seberealizaci,
- zvyšuje zdravé sebevědomí,
- prohlubuje sebereflexi

14. Oddělení sportu a mládeže

Časová dotace: 1 až 4 hodiny týdně

Cíle:

- Rozvíjet pohyb, schopnosti odpočinku a relaxace,
- rozvíjet schopnosti správného držení těla,
- rozvíjet umění koordinace pohybů těla, a to i při cvičení s hudbou,
- rozvíjet individuální schopnosti,
- vnímat a rozumět rytmu hudby,
- rozvíjet schopnosti používání náradí a náčiní,
- účelně trávit volný čas,
- rozvíjet péči o tělo a hygienu,
- utvářet kladného vztahu k pohybu,
- rozvíjet smyslové vnímání,
- rozvíjet povědomí o hře fair play a umění prohrávat.

Metody práce:

Vysvětlování, názorná ukázka, předcvičování, soutěže, závody a vhodné pohybové hry.

Formy:

Skupinová a kooperativní výuka.

Výstupy klienta:

- účelně využívá volný čas
- přijímá a plní svěřené úkoly

- určuje čas oddechu a relaxace
- zvládá jednoduché i složitější pohybové činnosti
- odpovědně pečuje o své tělo a hygienu při i po cvičení
- organizuje a částečně řídí vlastní cvičební program
- odpovědně cvičí v týmu a citlivě vnímá okolí

Na konci zájmového vzdělávání účastník získává tyto klíčové kompetence:

Kompetence k řešení problémů

- dokáže vnímat nejrůznější problémové situace a plánovat způsob řešení problémů
- dokáže kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí a obhájit je
- uvědomuje si zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence k učení

- dokáže plánovat a organizovat jednotlivé cvičební hodiny
- dokáže samostatně pozorovat, experimentovat a výsledky porovnávat
- umí kriticky zhodnotit své výsledky a najít řešení k případnému zlepšení
- dokáže užívat osvojené názvosloví

Kompetence komunikativní

- dokáže vyjádřit vlastní pocity při jednotlivých prožitcích
- je schopen porozumět názvům jednotlivých pohybových aktivit
- vyslechne názory druhých na své výkony a diskutuje o nich

Kompetence sociální a personální

- dokáže účinně cvičit ve skupině a společně vytvářet pravidla pro cvičení v týmu
- je schopen ovládat svoje jednání a chování a jednat v duchu fair - play
- čerpá poučení ze zkušenosti druhých
- respektuje opačné pohlaví

Kompetence občanské, činnostní a pracovní

- dokáže se aktivně zapojit do více sportovních aktivit

- dokáže se chovat zodpovědně v krizových situacích a poskytnout pomoc druhým
- využívá znalosti a zkušenosti získané během sportovních aktivit pro přípravu na budoucnost
- přistupuje k výsledkům své sportovní činnosti z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, respektuje názory ostatních

Klíčové kompetence k trávení volného času

- rozvíjí své sportovní zájmy a záliby
- vybírá vhodné sportovní aktivity vzhledem ke svým fyzickým i psychickým možnostem
- řídí svůj volný čas
- rozvíjí svůj talent
- zvyšuje si sebevědomí při soutěžích a závodech
- vybírá si vhodné sportovní aktivity ke kompenzaci stresu

15. Oddělení společenských věd

Časová dotace: 1 až 3 hodiny týdně

Cíle:

- Rozvíjet schopnosti komunikovat v cizím jazyce,
- rozšiřovat slovní zásobu,
- rozvíjet smyslové vnímání,
- rozvíjet citové vztahy,
- vyhledávat informace,
- účelně trávit volný čas,
- rozvíjet individuální schopnosti,
- rozvíjet psychosomatické, komunikační a herní dovednosti,
- rozvíjet základní výrazové prostředky,
- rozvíjet schopnosti hrát fair play,
- rozvíjet umění sebeovládání.

Metody práce:

Vysvětlování, komunikace, hry, soutěže, pojmenovávání, názorná ukázka, soutěže.

Formy:

Skupinová a kooperativní výuka, individualizovaná výuka.

Výstupy klienta:

- využívá účelně volný čas
- pojmenovává dění kolem sebe, pracuje v týmu
- organizuje a řídí vlastní učení
- dává věci do souvislosti, umí samostatně a tvořivě přemýšlet a pracovat
- přijímá a plní svěřené úkoly
- získá pozitivní vztah k technickým dovednostem
- zvládá různé druhy společenských her
- využívá zkušenosti ze zájmového vzdělávání i v běžném životě
- určuje čas oddechu a relaxace
- zvládá jednoduché i složitější pohybové činnosti
- odpovědně pečuje o své tělo a hygienu při i po cvičení
- organizuje a částečně řídí vlastní cvičební program
- odpovědně cvičí v týmu a citlivě vnímá okolí

Na konci zájmového vzdělávání získává účastník tyto klíčové kompetence:

Kompetence k řešení problémů

- je schopen pochopit problém a vyhledat vhodné informace k jeho řešení
- dokáže se zodpovídat ze svých rozhodnutí
- samostatně řeší problémy různými způsoby
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí

Kompetence k učení

- propojuje získané poznatky do širších celků

- získává informace – třídí je a používá
- poznává smysl své činnosti a její cíl, snaží se posoudit vlastní pokrok, promýšlí, jak by mohl své znalosti a vědomosti zdokonalovat
- dokáže užívat osvojené názvosloví

Kompetence komunikativní

- vyjadřuje se srozumitelně v ústním projevu a umí vést dialog
- vyjadřuje své názory a postoje a umí je vhodnou formou obhájit
- je schopen porozumět názvům jednotlivých pohybových aktivit

Kompetence sociální a personální

- respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce
- osobně zodpovídá za výsledky společné práce
- spolupráce s ostatními v týmu
- úcta a pěstování dobrých mezilidských vztahů

Kompetence občanské

- respektuje společenské normy a pravidla soužití
- prezentuje výsledky své práce formou veřejných vystoupení a soutěží
- respektuje přesvědčení druhých
- soucítí s ostatními
- zapojuje se do kulturního dění zařízení

Kompetence pracovní

- koncentruje se na pracovní výkony a jejich dokončení
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje, vybavení
- dodržuje vymezená pravidla při práci, plní si své povinnosti
- chrání své zdraví
- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci

Klíčové kompetence k trávení volného času

- rozvíjí svůj talent
- rozvíjí své zájmy a záliby
- zvyšuje si zdravé sebevědomí
- učí se vhodně relaxovat
- plánuje, organizuje a řídí svůj volný čas
- vytváří si návyky pro udržení zdravého životního stylu

16. Hodnocení

Hodnocení zájmového vzdělávání, návštěvnosti, cílů projektů, výkonů probíhá na běžných poradách pracovníků domu dětí a mládeže. Výroční zpráva je zveřejněna v budově DDM a na webových stránkách DDM.

Hodnocení probíhá také individuálně formou osobních pohovorů a pravidelných porad pedagogických pracovníků v zájmových kroužcích. Hodnocení uplynulého roku je základem pro tvorbu plánu na další rok.

Cílem hodnocení DDM je zjistit aktuální informace o stavu DDM a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje DDM.

Oblasti hodnocení

- materiální, technické, ekonomické, personální, hygienické a další podmínky ke vzdělávání
- průběh zájmového vzdělávání
- vzájemné vztahy s rodiči a místní komunitou
- výsledky zájmového vzdělávání
- řízení DDM, kvalita práce pedagogických pracovníků a jejich další vzdělávání

Nástroje hodnocení

- rozbor dokumentace a plánů DDM
- rozhovory s rodiči a pedagogy
- hospitace – probíhá v průběhu celého školního roku

Opatření pro zajištění publicity

Dům dětí a mládeže Bystřice je prezentován:

- pomocí tiskovin – letáky, plakáty, informační tabule
- medializace – regionální tisk, místní tisk, regionální televize
- na <http://www.ddmbystrice.cz>
- sociální sítě – facebook Dům dětí a mládeže Bystřice

17. Závěrečné ustanovení

Školní vzdělávací program byl sestaven ve spolupráci se všemi pracovníky DDM Bystřice.

Je to otevřený dokument, který bude průběžně aktualizován podle momentálních podmínek, které mohou v průběhu roku nastat.

ŠVP je zveřejněn v budově DDM na informační tabuli a na webu DDM Bystřice.

V Bystřici 1. 2. 2021

Bc. Jarmila Wróbllová

ředitelka DDM